

DZIENNIK BERLIŃSKI

Adres redakcji i administracji:
BERLIN W., Schillerstrasse 57.
Telefon: Bismark 7546.

Pocztowe konto czekowe: Berlin NW. 7 nr. 4203

wychodzi codziennie

(oprócz niedziel i świąt).

EKSPEDYCJA: Bv tom G.-Sl. (Beuthen O.-S.), Kurfürstenstr. 19.

Cena abonamentu na pocztę miesięcz. 1,85 mk.
Wysyłka pod opaską w Niemczech 3,75 m. mies.
Abonament w agencjach 1,85 mk. miesięcznie.

Cena ogłoszeń w Niemczech:
— Za 1 milimetr ośmiolatowy 10 fenigów. —

Rok XXXIV

Sobota 24-go maja 1930

Nr. 120

3 miliony bezrobotnych.

Bezrobocie w Niemczech przechodzi już z wolna w stan chroniczny. W niektórych rodzinach robotniczych na skąpe utrzymanie, graniczące nieraz z głodem, pracuje już nie głowa rodziny — ojciec, który wydalony został z fabryki lub kopalni, ale syn czy córka. Oczywiście to, co ci ostatni zarabiają, łącznie z zapomogą z funduszu opieki społecznej, jest sumą bardzo mizerną. Lecz to nie wszystko! Robotnik popada w rozpacz, widząc, że udreki życia codziennego, od zakończenia wojny światowej, trwają w dalszym ciągu, że nie może nic odłożyć bądź na starość, bądź dla rodziny. Przyszłość staje mu przed oczami w najczarniejszych barwach.

Ten nastrój psychiczny zaczyna w ostatnim czasie pojmować obecny rząd Rzeszy i na łamach prasy centrowej pojawiają się, coraz częściej, oświadczenia, czy wiadomości, że podjęte zostaną kroki dla załagodzenia straszliwej klęski bezrobocia. I tak w początku bieżącego tygodnia biuro Wolfa rozesłało do prasy komunikat następującej treści: Gabinet Rzeszy na posiedzeniu w dn. 19 bm. wypowiedział się zgodnie za udzieleniem wszelkich możliwych subwencji gospodarstwu niemieckiemu, celem zmniejszenia bezrobocia. Podjęte mają być w tym celu z zarządem kolei i poczt Rzeszy rokowania, zamierzające do przeprowadzenia w możliwie krótkim terminie szeroko zakreślonego programu zamówień. Rząd wyda specjalne zarządzenia, celem ożywienia ruchu budowlanego, zwłaszcza budowy małych mieszkań w trybie przyspieszonym. Również zostaną wszczęte rokowania w sprawie konwersji długów komunalnych. Dla ożywienia ruchu budowlanego rząd zajmie się opracowaniem planu rozbudowy szos i dróg na wielką skalę. Minister finansów otrzymał upoważnienie, aby w ramach zakreślonych budżetem niezwłocznie wykonał wszelkie umowy o dostawach.

Jak więc stwierdza komunikat, Rząd zamierza walczyć z bezrobociem drogą udzielania „wszelkich możliwych subwencji” gospodarstwu niemieckiemu. Mają być uczynione zamówienia przez zarząd kolei, przyznane subwencje na budownictwo mieszkaniowe w miastach i na przedmieściach, rozbudowane zostaną szosy i drogi i t. d. Wszystko to dokonane ma być „na wielką skalę” i „w trybie przyspieszonym”!

Z doświadczenia w ubiegłych latach wiemy już, jaką istotną wartość posiadają podobne programy „walki” z bezrobociem. Na tej walce zyskuje przedsiębiorca, względnie ci wszyscy, przez których ręce płyną olbrzymie sumy subwencji. Co zyskuje robotnik? Zazwyczaj niewiele. Roboty specjalne podejmowane są przeważnie zapóźno i nie są w stanie zahamować bezrobocia. Mimo urzędowych obieca-

Z Hiszpanji nad wyspami Przylądka Zielonego do Argentyny.

Pernambuco. Otrzymał w środę z „Zeppelin” depesze stwierdzają, że dr. Eckener zamierza lądować w Pernambuco, celem zaopatrzenia się w zapasy wody, potrzebne do dalszego lotu do Buenos Aires. Pobyt statku powietrznego w Pernambuco potrwa zaledwie 2 godziny.

Berlin. Do radiostacji w Friedrichshafen nadeszła depesza z pokładu „Zeppelin”, donosząca, że o godz. 15 min. 10 według czasu amerykańskiego Zeppelin dotarł do wysp Przylądka Zielonego. Podczas przelotu nad miastem Sao-Tago z Zeppeliną zrzucono pocztę. Dotychczas statek przeleciał więcej, niż połowę drogi pomiędzy Hiszpanją a najbliższym punktem brazylijskiego wybrzeża.

Rio de Janeiro. Stacja radiowa na wyspie Fernando Noronha nawiązała kontakt z Zeppelinem, który w południe, według czasu Greenwich, znajdował się pod 32 stopniem szerokości geograficznej północnej i 21,5 st. długości geograficznej zachodniej.

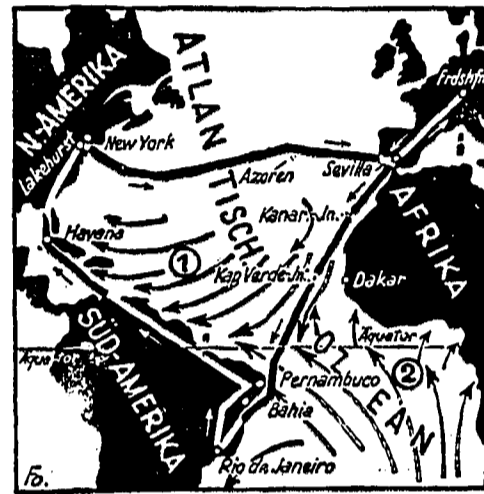
Berlin. Według doniesień radiostacji w Friedrichshafen, „Zeppelin” przesłał stacji radiowej brazylijskiej marynarki w Rio de Janeiro następujący telegram: O godz. 2 według czasu środkowo-europejskiego, sterowiec znajduje się pod 3° 30 min. szerokości północnej i 26° 30 min. długości zachodniej.

Budowa dwu nowych linii kolejowych we Województwie Śląskiem.

Warszawa. Ostatnia Rada Ministrów zajmowała się m. in. sprawą budowy na koszt Skarbu Śląskiego dwóch linii kolejowych normalno-torowych Strzebin—Woźniki i Cieszyn—Zebrzydowice—Moszczenica.

Pierwsza z tych linii, długości około 14 km. połączy siecią kolejową południowo-wschodnią część powiatu lublińskiego oraz miasto Woźniki, które jest na Górn. Śląsku jedynym miastem, pozbawionym komunikacji kolejowej.

nek, że wkrótce znajdzie się praca dla wielu tysięcy ludzi, żyjących już od szeregu miesięcy z dnia na dzień, robotnik przygnieciony nędzą, na własną rękę podejmuje poszukiwania za zarobkiem i wędruje w dalekie strony. Przy tem bywa i tak, że np. dla robotników Ślązaków niema zajęcia na Śląsku, gdy równocześnie na ten sam Śląsk skierowują bezrobotnych różne biura pośrednictwa pracy, z dalekich Niemiec. Na tę chorobę socjalną, jaką jest bezrobocie, powinno i musi się znaleźć w końcu jakieś lekarstwo. Gdyby kapitaliści niemieccy oraz wielcy agrariusze naprawdę chcieli, lekarstwo to łatwo by się znalazło. Mianowicie rząd Rzeszy swą politykę go-

Porto Praia. „Zeppelin” przeleciał nad miastem i rzucił worek, zawierający pocztę. Następnie sterowiec odleciał w kierunku Pernambuco.

Rio de Janeiro. O godz. 1-ej w nocy według czasu Greenwich Zeppelin pokrył 1/2 odległości pomiędzy Przylądkiem Zielonym a Pernambuco.

Nowy Jork. Z pokładu „Zeppelin” otrzymano drogą radiową wiadomość, że podróż ma przebieg pomyślny. Przelot nad oceanem odbył się w dobrych warunkach atmosferycznych. Z powodu gorąca zapas wody znacznie się zmniejszył, w związku z czem pasażerowie pozbawieni zostali możliwości kąpieli, wody do picia jednak nie brakuje.

Druga projektowana linia Cieszyn—Zebrzydowice—Moszczenica o długości 32 km stworzy krótsze połączenie kolejowe Cieszyna z Katowicami oraz z zagłębem węglowym p. rybnickiego. Umożliwi to eksport węgla do Czechosłowacji i Austrii z zagłębła rybnickiego drogą krótszą niż dotychczas.

Pozatem linia ta, przecinając przepiękne okolice, posiadać będzie duże znaczenie dla ruchu turystycznego

spodarczą powinien dostosować nie do ich wielkich apetytów, lecz iść po drodze współpracy z innymi krajami europejskimi. Jest to poprostu niszczenie energii ludności w takim mocarstwie, jakim są Niemcy, posiadającym bardzo wysoko rozwinięty przemysł, skoro prowadzi się politykę skrajnego protekcjonizmu agrarnego. Dzięki temu protekcjonizmowi poprawa położenia szerokich mas rolniczych wielkiej własności uprawia się w tym czasie z fabryk i kopalni setki, tysiące ludzi wyrzuca się na bruk. W dodatku politykę usilnego popierania wielkich własności uprawia się w tym czasie, kiedy przemysł i tak przeżywa całą ewolucję pod względem technicz-

Telegramy.

Z dyskusji nad budżetem Reichswehry.

Berlin. Na środowym posiedzeniu Reichstagu partie socjal-demokratyczna i komunistyczna wniosły o liczne skreślenia w pozycjach budżetu Ministerstwa Reichswehry. Komuniści żądają skreślenia 200 milionów marek, socjaldemokracji 100 milionów, niemiecka partia narodowa postawiła wniosek ponownego wstawienia do budżetu skreślonej poprzednio raty, przeznaczonej na budowę pancernika B.

Sprawozdanie min. Curtiusa.

Berlin. Gabinet Rzeszy wysłuchał sprawozdania ministra Spraw Zagranicznych Curtiusa o przebiegu obrad genewskich Rady Ligi Narodów oraz z przeprowadzonych przy tej sposobności rozmów z francuskim ministrem Spraw Zagranicznych Briandem. W związku z tem omawiano szereg zagadnień polityki zagranicznej.

Komuniści przeciw pożyczce reparacyjnej.

Berlin. Na środowym posiedzeniu Reichstagu toczyły się obrady nad sprawą udziału Rzeszy w pożyczce odszkodowawczej, którą Niemcy mają podpisać w wysokości 100 milionów dolarów. Projekt ustawy przyjęto w 3-ch czytaniach. Za projektem ustawy głosowały wszystkie partie za wyjątkiem komunistów.

Agent Gilbert przechodzi do banku Morgana.

Berlin. Dotychczasowy generalny agent reparacyjny Parker Gilbert, którego urząd wygasł z chwilą wejścia w życie planu Younga, obejmie ważne stanowisko w domu bankowym Morgana.

Wojewoda Grażyński otworzy Sejm Śląski.

Katowice. Kancelarja Sejmu Śląskiego zawiadamia: Stosownie do dekretu Pana Prezydenta Rzplitej, posiedzenie Sejmu Śląskiego odbędzie się w dniu 27 maja b. r., t. j. we wtorek o godz. 12 w południe. Sejm otworzy w imieniu Pana Prezydenta Rzplitej p. wojewoda Śląski dr. Grażyński.

nym, dzięki czemu zmniejsza się, w niektórych gałęziach nawet dość gwałtownie, zapotrzebowanie siły roboczej.

Niemcy, jako kraj wybitnie przemyślowy, nie mogą podejmować walki z innymi krajami rolniczymi i przemysłowymi, o ile niema dojść w samych Niemczech do jakichś zaburzeń socjalnych poważniejszego znaczenia. Jeżeli dodamy, że i w innych krajach europejskich zaznacza się wzrost bezrobocia, stanie się jasnym, że ten tylko rząd niemiecki przyczyni się do trwałego polepszenia sytuacji klasy robotniczej, który w swj polityce gospodarczej, pójdzie po linii współpracy z wszystkimi narodami.